

پیش‌بینی اهمال‌کاری تحصیلی بر اساس سبک‌های هویت و ویژگی‌های شخصیتی هگزاکو دانش‌آموزان در دوران آموزش مجازی ناشی از شیوع کرونا ویروس (کووید-۱۹)

جمیله قناعتی کاشانی^۱

۱. کارشناس ارشد روانشناسی بالینی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد الکترونیکی، گروه روانشناسی، تهران، ایران. (نویسنده مسئول).

مجله پیشرفت‌های نوین در علوم رفتاری، دوره ششم، شماره پنجاه و پنجم، سال ۱۴۰۰، صفحات ۳۶۸-۳۵۳

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۰۱/۲۸

تاریخ وصول: ۱۳۹۹/۱۲/۲۲

چکیده

همه‌گیری بیماری کرونا و اجرای قرنطینه، اثرات مختلفی بر جنبه‌های تحصیلی دانش‌آموزان گذاشته است؛ بنابراین هدف از این پژوهش بررسی پیش‌بینی اهمال‌کاری تحصیلی بر اساس سبک‌های هویت و ویژگی‌های شخصیتی هگزاکو دانش‌آموزان در دوران آموزش مجازی ناشی از شیوع کرونا ویروس (کووید-۱۹) بود. طرح پژوهش، کمی و از نوع همبستگی بود. جامعه آماری این پژوهش کلیه دانش‌آموزان دختر دوره متوسطه شهر تهران در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ بودند. به این منظور تعداد ۱۵۰ نفر از این دانش‌آموزان با استفاده از فرمول پلنت از تاپاچنیک و همکاران (۲۰۰۷) و به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب خواهند شد و به مقیاس پرسشنامه اهمال‌کاری تحصیلی (APQ) سواری (۱۳۹۰)، سیاهه سبک‌های هویت (RISI) برزونسکی و همکاران (۲۰۱۳) و سیاهه شخصیت هگزاکو (HEXACO-PI) اشتون و لی (۲۰۰۹) پاسخ دادند. داده‌های جمع‌آوری شده با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون چندمتغیره تحلیل شد. نتایج نشان داد که بین سبک‌های هویت و ویژگی‌های شخصیتی هگزاکو با اهمال‌کاری تحصیلی رابطه مثبت و معنادار وجود دارد ($P < 0/01$). نتایج تحلیل رگرسیون چندگانه نیز آشکار کرد که ۶۵/۸ درصد واریانس اهمال‌کاری تحصیلی به وسیله سبک‌های هویت و ویژگی‌های شخصیتی هگزاکو تبیین می‌شود. یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد که سبک‌های هویت و ویژگی‌های شخصیتی هگزاکو نقش مهمی در پیش‌بینی اهمال‌کاری تحصیلی دارند.

کلیدواژه: اهمال‌کاری تحصیلی، سبک‌های هویت و ویژگی‌های شخصیتی هگزاکو.

مقدمه

کرونا ویروس جدید در دسامبر سال ۲۰۱۹ در ووهان^۱ چین آغاز شد و از آنجا به سایر کشورها سرایت پیدا کرد. اگرچه این ویروس منشأ خفیفی از سندرم عفونت ملایم^۲ (تام^۳ و همکاران، ۲۰۲۱) همراه با علایمی همچون سرفه، تب، سردرد و دردهای عضلانی^۴ (گیوا^۵ و همکاران، ۲۰۲۰) و به ندرت اختلالات گوارشی همراه است (جیانگ^۶ و همکاران، ۲۰۲۱). پیدایش این بیماری هم‌اکنون به‌عنوان یک بحران سلامت عمومی است که چالش‌های بسیاری با خود به همراه دارد از جمله آن‌ها می‌توان به تجربه انگ اجتماعی (ایکسو^۷ و همکاران، ۲۰۲۱)، وسواس فکری-عملی (باقری شیخانگشسه و صادقی چوکامی، ۱۳۹۹)، اندوه مرگ (منزیس^۸ و همکاران، ۲۰۲۰) و اضطراب کرونا^۹ اشاره کرد (داسیلوا^{۱۰} و همکاران، ۲۰۲۱). همه‌گیری بیماری کرونا ویروس، اجرای قرنطینه و فاصله‌گیری اجتماعی، اثرات مختلفی بر جنبه‌های روانی و اجتماعی افراد جامعه به‌ویژه دانش‌آموزان گذاشته است و افرادی که بیشتر به دنبال اخبار و اطلاعات ویروس کرونا در سطح اینترنت هستند ممکن است حالات اضطرابی بیشتری را تجربه کنند (سلیمی و همکاران، ۱۴۰۰). از سوی دیگر، با مجازی شدن آموزش در مدارس، دانش‌آموزان وابستگی و اعتیاد بیشتری به تلفن همراه^{۱۱} پیدا می‌کنند (موهان^{۱۲} و همکاران، ۲۰۲۱).

تلفن‌های هوشمند تا حدودی جای رایانه‌های شخصی را نیز گرفته‌اند، چراکه اندازه صفحه‌نمایش بزرگ و قابل حمل بودن آن به کاربران اجازه می‌دهد در هر زمان و مکانی از آن استفاده کنند. با یک تلفن هوشمند، یک فرد می‌تواند به تماس، ارسال ایمیل، تماشا و به اشتراک‌گذاری عکس‌ها و فیلم‌ها، بازی‌های ویدئویی و موسیقی، پیگیری قرار ملاقات‌ها و اطلاعات تماس، گشت‌وگذار در اینترنت بپردازد و از برنامه‌های چت و تماس صوتی (برای مثال، واتساپ) استفاده نماید (رسولی، ۱۳۹۹). با همه این امکانات و مزایا استفاده بی‌رویه و بدون مدیریت زمانی از آن می‌تواند فرد استفاده‌کننده را دچار اعتیاد به تلفن همراه سازد (سولیوان^{۱۳} و همکاران، ۲۰۲۱) و به همین سبب در انجام تکالیف درسی خود دچار اهمال‌کاری تحصیلی^{۱۴} شوند (لی^{۱۵} و همکاران، ۲۰۲۰). اهمال‌کاری تحصیلی به‌عنوان تأخیر تعمدی در آغاز یا کامل نمودن فعالیت‌های درسی مهم در زمان مقرر توصیف شده است. به‌عبارتی دیگر، اهمال‌کاری تحصیلی فرض یا عزم به پایان رساندن کاری را داشتن ولی در اتمام آن در زمان مورد انتظار و دلخواه

1. Wuhan
2. syndrome infectious mild
3. Tam
4. myalgia
5. Giwa
6. Jiang
7. Xu
8. Menzies
9. coronavirus anxiety
10. Da Silva
11. mobile phone addiction
12. Mohan
13. Sullivan
14. academic procrastination
15. Li

خود دچار شکست شدن تعریف شده است (زیسات^۱ و همکاران، ۱۹۷۸؛ به نقل از قره‌آغاجی و همکاران، ۱۳۹۸). بر اساس پیشینه پژوهش، سبک‌های هویت در پیش‌بینی اهمالکاری تحصیلی دانش‌آموزان نقش معنادار دارند (میرعرب رضی و جعفری، ۱۳۹۴) بر اساس این نظریه پردازش اطلاعات هویتی بر اساس چهارچوب خود-ارجاعی^۲ بوده و افراد تعارضات^۳ و بحران‌های^۴ هویتی را از طریق تعویق^۵ (تمایل به تعویق انداختن در مورد رویدادهای اطراف تا زمانی که بتواند آن‌ها را ارزیابی کند)، تحلیل هنجاری (همنویی با انتظارات و دستورهای افراد مهم و گروه مرجع) و اجتناب (تأخیر انداختن در موقعیت‌های تعارض انگیز و تصمیم‌گیری) طی می‌کنند (بزرونسکی، ۲۰۱۱؛ به نقل از یانگ^۶ و همکاران، ۲۰۱۸). همچنین پیشینه پژوهش نشان داده است که ویژگی‌های شخصیتی می‌توانند اهمالکاری تحصیلی را در دانش‌آموزان تبیین کنند (سوری نژاد و همکاران، ۱۳۹۴). ویژگی‌های شخصیتی هگزاکو به مجموع ویژگی‌هایی که در وجود یک فرد تقریباً به‌طور دائم وجود دارند و موجب تمایز وی از سایرین است. ویژگی‌های شخصیتی هگزاکو به‌عنوان نظامی از درون سیستم‌های عاطفی، احساسی، شناختی و مفهومی فرد تعریف شده است که تعیین‌کننده واکنش‌های منحصر به فرد انسان به محیط است. ابعاد شخصیتی هگزاکو ابعاد صداقت-فروتنی، هیجان‌پذیری، برون‌گرایی، توافق، وظیفه‌شناسی، باز بودن نسبت به تجربه را شامل می‌شود (اشتون و لی^۷، ۲۰۱۹). با توجه به آنچه گفته شد پیش‌بینی اهمالکاری تحصیلی می‌تواند از نظر تئوری و برخی مبانی پژوهشی با سبک‌های هویت و ویژگی‌های شخصیتی هگزاکو در ارتباط باشند، اما پژوهشی که رابطه این متغیرها را در پیشینه پژوهش به‌ویژه در دانش‌آموزان دختر را نشان داده باشد کمتر مورد بررسی قرار گرفته است، لذا در جهت رفع این خلأ پژوهشی این سؤال مطرح می‌شود که آیا اهمالکاری تحصیلی بر اساس سبک‌های هویت و ویژگی‌های شخصیتی هگزاکو دانش‌آموزان در دوران آموزش مجازی ناشی از شیوع کرونا و ویروس (کووید-۱۹) قابل پیش‌بینی است؟

روش پژوهش

پژوهش حاضر توصیفی و از نوع همبستگی که باهدف پیش‌بینی انجام می‌شود و از رگرسیون استفاده شد. جامعه آماری این پژوهش کلیه دانش‌آموزان دختر دوره متوسطه شهر تهران در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ بودند. به روش نمونه‌گیری در دسترس (داوطلبانه و مجازی) و بر طبق فرمول $n=50+8m$ از پلنت از تاپاکنینگ^۸ و همکاران (۲۰۰۷) حجم نمونه ۱۵۰ نفر برآورد شد. از آنجایی که زمان اجرای پژوهش در دوران شیوع کرونا و ویروس (کووید-۱۹) بود و امکان اجرای مداد کاغذی پرسشنامه‌ها وجود نداشت برای اجرای پرسشنامه‌ها از روش آنلاین استفاده شد. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها در سطح توصیفی و استنباطی عمل شد. در سطح توصیفی جهت سنجش متغیرهای تحقیق از میانگین و انحراف معیار استفاده شد. مفروضه‌های تحقیق شامل آزمون کجی و کشیدگی

1. Ziesat

2. self-referent

3. conflicts

4. crises

5. procrastination

6. Yang

7. Ashton & Lee

8. Tabachnick

برای نرمال بودن توزیع نمرات، آزمون دوربین واتسون برای آزمون استقلال خطاها، آزمون ضریب تحمل^۱ و تورم واریانس^۲ برای بررسی عدم همخطی چندگانه^۳ بود. در سطح استنباطی جهت بررسی روابط بین متغیرها در صورت نرمال بودن داده‌ها از ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون چندمتغیره با استفاده از نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۴ استفاده شد.

ابزار پژوهش

پرسشنامه اهمال‌کاری تحصیلی^۴ (APQ) سواری (۱۳۹۰): این پرسشنامه شامل ۱۲ سؤال ۳ مؤلفه اهمال‌کاری عمدی با سؤالات ۱، ۲، ۳، ۴، ۵؛ اهمال‌کاری ناشی از خستگی جسمی/روانی با سؤالات ۶، ۷، ۸ و ۹؛ اهمال‌کاری ناشی از بی‌برنامگی با سؤالات ۱۰، ۱۱ و ۱۲ اندازه‌گیری می‌کند (طهماسب‌زاده شیخ‌لار و صادق‌پور، ۱۳۹۸). سؤالات پرسشنامه به صورت لیکرت ۵ درجه‌ای نمره‌گذاری می‌شود به این صورت که هرگز ۰ نمره، به ندرت ۱ نمره، بعضی اوقات ۲ نمره، بیشتر اوقات ۳ نمره و همیشه ۴ نمره تعلق می‌گیرد (هاتف‌نیا، درتاج، علی‌پور و فرخی، ۱۳۹۸). سازنده پرسشنامه برای بررسی اعتبار پرسشنامه از آلفای کرونباخ استفاده کرده است که ضرایب اهمال‌کاری عمدی ۰/۷۷، اهمال‌کاری ناشی از خستگی جسمی/روانی ۰/۶۰، اهمال‌کاری ناشی از بی‌برنامگی ۰/۷۰ و کل پرسشنامه ۰/۸۵ گزارش شده است (سواری، ۱۳۹۰). در یک پژوهش دیگر، اعتبار با آلفای کرونباخ ضریب ۰/۸۵ به دست آمده است (میرعرب رضی و جعفری، ۱۳۹۴). در پژوهشی دیگر ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۳ گزارش شده است که نشان‌دهنده اعتبار پرسشنامه است (زارعی و خشوعی، ۱۳۹۵). در پژوهش جهت بررسی روایی پرسشنامه از همبستگی گویه‌ها با نمره کل استفاده شده است که ضرایب همبستگی در دامنه بین ۰/۴۶ تا ۰/۷۰ و همگی در سطح ۰/۰۱ معنادار بوده‌اند که نشان‌دهنده روایی سازه پرسشنامه است و همچنین آلفای کرونباخ ۰/۷۹ محاسبه شده است (البرزی و همکاران، ۱۳۹۸). در پژوهش حاضر آلفای کرونباخ ۰/۷۶ به دست آمد.

سیاهه سبک‌های هویت^۵ (RISI) برزونسکی^۶ و همکاران (۲۰۱۳): این سیاهه ۴۰ سؤال دارد که چهار مؤلفه هویت اطلاعاتی^۷ با سؤالات ۲، ۵، ۶، ۱۶، ۱۸، ۲۵، ۲۶، ۳۰، ۳۳، ۳۵ و ۳۷؛ هویت هنجاری^۸ با سؤالات ۴، ۱۰، ۱۹، ۲۱، ۲۳، ۲۸، ۳۲، ۳۴ و ۴۰؛ هویت سردرگم یا اجتنابی^۹ با سؤالات ۳، ۸، ۱۳، ۱۷، ۲۴، ۲۷، ۲۹، ۳۱، ۳۶ و ۳۸؛ تعهد هویت^{۱۰} با سؤالات ۱، ۷، ۹، ۱۱، ۱۲، ۱۴، ۱۵، ۲۰، ۲۲ و ۳۹ را اندازه‌گیری می‌کند. سؤالات بر اساس یک طیف پنج‌درجه‌ای لیکرت نمره‌گذاری می‌شوند. به این صورت که کاملاً مخالفم ۱ نمره، مخالفم ۲ نمره تا حدودی موافقم ۳ نمره، موافقم ۴ نمره و کاملاً موافقم ۵ نمره تعلق می‌گیرد (برزونسکی و همکاران، ۲۰۱۳). سؤالات ۹، ۱۲، ۱۵، ۳۹ به صورت معکوس نمره‌گذاری می‌شود به این ترتیب که کاملاً مخالفم ۵ نمره، مخالفم ۴ نمره تا حدودی موافقم ۳ نمره، موافقم ۲ نمره و کاملاً موافقم ۱ نمره تعلق می‌گیرد. در داخل ایران برای بررسی اعتبار سیاهه از آلفای

1. Tolerance

2. variance inflation factor (VIF)

3. multicollinearity

4. academic procrastination questionnaire (APQ)

5. Revised Identity Style Inventory (RISI)

6. Berzonsky

7. information-oriented

8. normative

9. diffuse-avoidant identity styles

10. commitment

کرونباخ استفاده شده است که ضرایب برای هویت اطلاعاتی ۰/۷۳، هنجاری ۰/۶۷ و سردرگم/اجتنابی ۰/۶۹ به دست آمده است (پوراابراهیم و همکاران، ۱۳۹۰). همچنین در پژوهش های دیگر جهت بررسی اعتبار سیاهه آلفای کرونباخ ۰/۸۵ (اکبری و همکاران، ۱۳۹۸) و ضریب ۰/۷۳ به دست آمده است (قناعتی کاشانی، شکرگزار و همتی راد، ۱۳۹۹). روایی همگرایی توسط سازندگان بررسی و نشان داده شده است که ضریب همبستگی با سیاهه عزت نفس روزنبرگ برای هویت اطلاعاتی ۰/۳۱، هنجاری ۰/۳۰ و سردرگم-اجتنابی ۰/۳۸ به دست آمده است که در سطح ۰/۰۵ معنی دار گزارش شده است که نشان دهنده روایی همگرایی سیاهه است (برزونسکی و همکاران، ۲۰۱۳). همچنین در یک پژوهش دیگر ضرایب آلفای کرونباخ برای کل سؤالات ۰/۷۲ و مؤلفه ها در دامنه ۰/۷۱ تا ۰/۸۲ محاسبه شده است (کائور و تونگ، ۲۰۱۹). در پژوهش حاضر آلفای کرونباخ ۰/۸۲ به دست آمد.

سیاهه شخصیت هگزاکو^۲ (HEXACO-PI) اشتون و لی (۲۰۰۹): این سیاهه شامل ۶۰ سؤال بوده که شش مؤلفه صداقت-فروتنی با سؤالات ۶، ۱۲، ۱۸، ۲۴، ۳۰، ۳۶، ۴۲، ۴۸، ۵۴ و ۶۰، هیجان پذیری با سؤالات ۵، ۱۱، ۱۷، ۲۳، ۲۹، ۳۵، ۴۱، ۴۷، ۵۳، ۵۹، برون گرایی با سؤالات ۴، ۱۰، ۱۶، ۲۲، ۲۸، ۳۴، ۴۰، ۴۶، ۵۲ و ۵۸، توافق با سؤالات ۳، ۹، ۱۵، ۲۱، ۲۷، ۳۳، ۳۹، ۴۵، ۵۱ و ۵۷، وظیفه شناسی با سؤالات ۲، ۸، ۱۴، ۲۰، ۲۶، ۳۲، ۳۸، ۴۴، ۵۰ و ۵۶، باز بودن نسبت به تجربه با سؤالات ۱، ۷، ۱۳، ۱۹، ۲۵، ۳۱، ۳۷، ۴۳، ۴۹ و ۵۵ را اندازه گیری می کند. نمره گذاری سیاهه به صورت ۵ درجه ای لیکرت می باشد (مک‌لینیس^۳ و همکاران، ۲۰۲۰). به این صورت که کاملاً مخالفم نمره ۱، مخالف نمره ۲، نظری ندارم نمره ۳، موافق نمره ۴ و کاملاً موافقم نمره ۵ نمره گذاری می شود (هاشمی و همکاران، ۱۳۹۹). سؤالات ۱، ۹، ۱۰، ۱۲، ۱۴، ۱۵، ۱۹، ۲۰، ۲۱، ۲۴، ۲۶، ۲۸، ۳۰، ۳۱، ۳۲، ۳۵، ۴۱، ۴۲، ۴۴، ۴۶، ۴۸، ۴۹، ۵۲، ۵۳، ۵۵، ۵۶، ۵۷، ۵۹ و ۶۰ به صورت معکوس نمره گذاری می گردد به این صورت که به گزینه کاملاً مخالفم نمره ۵، مخالف نمره ۴، نظری ندارم نمره ۳، موافق نمره ۲ و کاملاً موافقم نمره ۱ تعلق می گیرد (مصباحی و همکاران، ۱۳۹۸). در داخل ایران برای بررسی قابلیت اعتماد سیاهه از آلفای کرونباخ استفاده شده است که ضرایب در دامنه ۰/۷۲ تا ۰/۸۳ به دست آمده است و روایی همگرایی سیاهه هگزاکو با سیاهه پنج عاملی شده شخصیت^۴ مک کری و کاستا^۵ (۲۰۰۴) به دست می آید. ضریب ۰/۵۵ و معنادار در سطح ۰/۰۱ به دست آمده است (رحمانی ملک آباد و همکاران، ۱۳۹۴). در یک پژوهش برای بررسی اعتبار سیاهه از آلفای کرونباخ استفاده شده است که ضریب ۰/۸۰ (ویسی و دلقدی، ۱۳۹۸) و ۰/۷۹ محاسبه شده است (کرمی و همکاران، ۱۳۹۹). در خارج از کشور برای بررسی قابلیت اعتماد سیاهه از آلفای کرونباخ استفاده شده است که ضرایب در دامنه ۰/۵۷ تا ۰/۷۳ (ولک^۶ و همکاران، ۲۰۱۹) و ضرایب ۰/۴۹ تا ۰/۸۰ محاسبه شده است (دی ویرس^۷ و همکاران، ۲۰۲۰). آلفای کرونباخ برای صداقت-فروتنی ۰/۸۱،

1. Kaur & Tung

2. HEXACO Personality Inventory (HEXACO-PI)

3. MacInnis

4. Neo Five-Factor Inventory (NEO-FFI)

5. McCrae & Costa

6. Volk

7. De Vries

هیجان پذیری ۰/۸۲، برون گرایی ۰/۸۱، توافق ۰/۸۱، وظیفه شناسی ۰/۸۱، باز بودن نسبت به تجربه ۰/۸۱ گزارش شده است (باربوسا-کاماچو^۱ و همکاران، ۲۰۲۰). در پژوهش حاضر آلفای کرونباخ ۰/۹۱ به دست آمد.

یافته ها

جدول ۱. شاخص های متغیرهای پژوهش

پژوهش	متغیرهای	تعداد	کمینه	بیشینه	میانگین	انحراف معیار	چولگی	کشیدگی
	اهمال کاری تحصیلی	۱۵۰	۱۳	۳۶	۲۷/۰۸	۷/۶۹۲	-۰/۴۹۵	۰/۰۲۵
	هویت اطلاعاتی	۱۵۰	۱۳	۴۱	۲۰/۹۸	۸/۳۷۹	-۰/۱۶۵	-۰/۷۵۹
	هویت هنجاری	۱۵۰	۱۱	۴۱	۲۳/۳۵	۸/۹۷۱	-۰/۳۳۶	-۰/۲۱۲
	هویت سردرگم-اجتنابی	۱۵۰	۱۱	۴۰	۲۳/۲۳	۸/۸۰۴	-۰/۲۳۱	-۰/۵۹۸
	تعهد هویت	۱۵۰	۱۲	۴۰	۲۰/۶۵	۸/۴۰۰	۱/۱۱۹	۰/۹۱۴
	صداقت-فروتنی	۱۵۰	۱۴	۳۲	۲۱/۸۶	۷/۵۵۱	-۰/۴۵۶	-۰/۶۰۰
	هیجان پذیری	۱۵۰	۱۳	۳۱	۲۰/۳۱	۴/۷۷۱	-۰/۴۱۱	-۰/۷۷۶
	برون گرایی	۱۵۰	۱۴	۳۱	۲۲/۶۹	۸۷۷۶	-۰/۲۸۵	-۰/۵۹۶
	توافق	۱۵۰	۱۴	۳۱	۳۳۲۰	۵/۴۰۹	-۰/۴۵۱	-۰/۶۰۱
	وظیفه شناسی	۱۵۰	۱۳	۲۹	۱۹/۸۱	۴/۹۹۴	-۰/۴۲۲	-۰/۷۵۱
	باز بودن نسبت به تجربه	۱۵۰	۱۴	۳۱	۲۱/۴۹	۵/۱۴۱	-۰/۲۸۶	-۰/۸۶۱

جدول ۱- شاخص های توصیفی اهمال کاری تحصیلی، سبک های هویت و ویژگی های شخصیتی هگزاگو را نشان می دهد. تعداد آزمودنی ها ۱۵۰ نفر بودند. همچنین مقدار چولگی^۲ و کشیدگی^۳ متغیرهای پژوهش در بازه (۲- تا ۲) قرار دارد که این نشان می دهد متغیرهای پژوهش از توزیع نرمال برخوردارند. در جدول ۲، نتایج آزمون دوربین و اتسون برای استقلال خطاها و مفروضه عدم همخطی چندگانه^۴ آمده است.

جدول ۲. نتایج آزمون دوربین و اتسون برای استقلال خطاها و عدم همخطی چندگانه

متغیرهای پیش بین	ضریب تحمل	تورم واریانس	دوربین و اتسون (خودهمبستگی)
اهمال کاری تحصیلی	۰/۷۸۲	۱/۲۷۸	
هویت اطلاعاتی	۰/۸۸۶	۱/۱۲۸	
هویت هنجاری	۰/۸۲۶	۱/۲۱۱	
هویت سردرگم-اجتنابی	۰/۱۳۶	۷/۵۴۹	۲/۰۴۰
تعهد هویت	۰/۱۳۵	۷/۴۹۰	
صداقت-فروتنی	۰/۹۴۱	۱/۰۶۳	
هیجان پذیری	۰/۹۳۲	۱/۰۷۲	

1. Barbosa-Camacho

2. skewness

3. kurtosis

4. multicollinearity

۶/۴۲۱	۰/۱۴۶	برون‌گرایی
۵/۵۱۱	۰/۱۴۵	توافق
۲/۰۴۱	۰/۷۴۱	وظیفه‌شناسی
۲/۱۷۲	۰/۸۳۱	باز بودن نسبت به تجربه

جدول ۲- نتایج آزمون دوربین-واتسون^۱ را نشان می‌دهد. بر اساس قاعده اگر شاخص دوربین واتسون باید بین ۱/۵ تا ۲/۵ باشد، نشان‌دهنده آن است که متغیرهای پیش‌بین از استقلال مناسب برخوردار هستند. از آنجایی که آماره دوربین واتسون متغیرهای موردنظر این پژوهش بین ۱/۵ الی ۲/۵ به دست آمد که این نشان‌دهنده استقلال مناسب متغیرهای پژوهش است. همچنین هیچ‌کدام از مقادیر آماره تحمل کوچک‌تر از حد مجاز ۰/۱ و هیچ‌کدام از مقادیر عامل تورم واریانس بزرگ‌تر از حد مجاز ۱۰ نمی‌باشند. از آنجایی که نتایج نشان‌دهنده عدم وجود همخطی چندگانه در متغیرهای پیش‌بین است، می‌توان از آزمون‌های پارامتریک ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون چندمتغیره استفاده نمود و نتایج آن قابل اطمینان است. در جدول شماره ۳ ضرایب ماتریس همبستگی بین متغیرهای پژوهش آمده است.

جدول ۳. ماتریس همبستگی بین متغیرهای پژوهش

سطح معناداری	متغیر ملاک = اهمال کاری تحصیلی	متغیرهای پژوهش
۰/۰۰۱	۰/۸۸۹**	هویت اطلاعاتی
۰/۰۰۱	۰/۸۱۴**	هویت هنجاری
۰/۰۰۱	۰/۷۳۴**	هویت سردرگم-اجتنابی
۰/۰۰۱	۰/۶۸۸**	تعهد هویت
۰/۰۰۱	۰/۶۴۷*	صداقت-فروتنی
۰/۰۰۱	۰/۴۵۶**	هیجان پذیری
۰/۰۰۱	۰/۶۶۰**	برون‌گرایی
۰/۰۰۱	۰/۵۸۰*	توافق
۰/۰۰۱	۰/۶۱۴**	وظیفه‌شناسی
۰/۰۰۱	۰/۵۸۹**	باز بودن نسبت به تجربه

** مقدار احتمال در سطح ۰/۰۱ * مقدار احتمال در سطح ۰/۰۵

بر اساس جدول ۳ نتایج ماتریس ضریب همبستگی پیرسون نشان داد بین سبک‌های هویت و ویژگی‌های شخصیتی هگزاگو (در سطح ۰/۰۱ خطا و ۹۹ درصد اطمینان) با اهمال کاری تحصیلی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. از آنجایی که بین متغیرهای پژوهش رابطه معناداری وجود دارد این امر ادامه تحلیل را امکان‌پذیر می‌سازد، لذا برای پیش‌بینی اهمال کاری تحصیلی بر اساس سبک‌های هویت و ویژگی‌های شخصیتی هگزاگو از رگرسیون چندگانه به روش همزمان استفاده می‌شود که نتایج آن در جداول ۴ و ۵ آمده است.

1. durbin-watson

جدول ۴. خلاصه مدل و تحلیل واریانس اهمال کاری تحصیلی بر اساس سبک های هویت و ویژگی های شخصیتی هگزاکو

شاخص	مقدار به دست آمده
همبستگی چندگانه (MR)	۰/۸۱۱
مجذور R (ضریب تعیین)	۰/۶۵۸
مجذور R تعدیل شده	۰/۶۵۲
آماره F	۶۷/۸۰۲
سطح معناداری F	۰/۰۰۱

با توجه جدول ۴- نتایج نشان داد که ضریب همبستگی چندگانه بین سبک های هویت و ویژگی های شخصیتی هگزاکو با اهمال کاری تحصیلی برابر ۰/۸۱۱ است. همچنین ۶۵/۸ درصد از واریانس اهمال کاری تحصیلی بر اساس سبک های هویت و ویژگی های شخصیتی هگزاکو تبیین شود. همچنین نتایج معنادار تحلیل واریانس یکراهه نشان دهنده مناسب بودن مدل رگرسیونی ارائه شده است. در جدول ۵- ضرایب رگرسیون چندگانه به روش همزمان آمده است.

جدول ۵. ضرایب رگرسیون چندگانه پیش بینی اهمال کاری تحصیلی بر اساس سبک های هویت و ویژگی های شخصیتی هگزاکو

متغیرهای پیش بین	ضرایب غیراستاندارد		t	سطح معناداری
	B	خطای استاندارد		
ثابت (Constant)	۳۳/۹۴۹	۵/۳۸۳	۶/۳۰۶	۰/۰۰۱
هویت اطلاعاتی	۰/۸۴۴	۰/۰۸۹	۹/۴۶۷	۰/۰۰۱
هویت هنجاری	۰/۲۰۲	۰/۱۱۰	۲/۸۳۸	۰/۰۰۸
هویت سردرگم-اجتنابی	۰/۰۷۱	۰/۰۸۵	۳/۸۲۷	۰/۰۱۰
تعهد هویت	۰/۱۹۵	۰/۰۸۶	۲/۲۸۲	۰/۰۲۴
صداقت-فروتنی	۰/۱۰۵	۰/۱۷۹	۲/۵۸۵	۰/۰۴۶
هیجان پذیری	۰/۰۷۸	۰/۱۱۲	۲/۷۰۳	۰/۰۳۳
برون گرایی	۰/۲۳۱	۰/۲۰۳	۲/۱۳۵	۰/۰۲۸
توافق	۰/۴۲۸	۰/۳۰۸	۲/۱۲۶	۰/۰۴۲
وظیفه شناسی	۰/۶۰۵	۰/۵۴۲	۲/۱۱۵	۰/۰۲۶
باز بودن نسبت به تجربه	۰/۱۱۵	۰/۱۵۶	۲/۷۳۸	۰/۰۴۱

جدول ۵- بر اساس ضرایب استاندارد و غیراستاندارد تحلیل رگرسیون چندگانه به روش همزمان برای پیش بینی اهمال کاری تحصیلی نتایج نشان داد که سبک های هویت و ویژگی های شخصیتی هگزاکو می توانند اهمال کاری تحصیلی را پیش بینی کنند و فرض پژوهش مورد تأیید قرار گرفت.

بحث و نتیجه گیری

هدف از این پژوهش بررسی پیش بینی اهمال کاری تحصیلی بر اساس سبک های هویت و ویژگی های شخصیتی هگزاکو دانش آموزان در دوران آموزش مجازی ناشی از شیوع کرونا و ویروس بود. نتایج نشان داد که بین سبک های هویت و ویژگی های شخصیتی هگزاکو با اهمال کاری تحصیلی رابطه مثبت و معنادار وجود دارد. نتایج تحلیل رگرسیون چندگانه نیز آشکار کرد که ۶۵/۸ درصد واریانس اهمال کاری تحصیلی به وسیله سبک های هویت و ویژگی های شخصیتی هگزاکو تبیین می شود. یافته های این پژوهش نشان می دهد

که سبک های هویت و ویژگی های شخصیتی هگزاکو نقش مهمی در پیش بینی اهمال کاری تحصیلی دارند. این نتیجه به دست آمده با نتایج تحقیقات میرعرب رضی و جعفری (۱۳۹۴) و سوری نژاد و همکاران (۱۳۹۴) همسویی دارد. در تبیین این یافته به دست آمده می توان گفت که دانش آموزان با سبک هویت اطلاعاتی آگاهانه و به طور فعال به جستجوی اطلاعات و ارزیابی می پردازند و سپس اطلاعات مناسب خود را مورداستفاده قرار می دهند. اهداف تحصیلی روشن، عملکرد تحصیلی و انگیزش پیشرفت بالایی دارند (برزونسکی، ۲۰۰۸). دانش آموزان با سبک هویت اطلاعاتی، دارای راهبردهای مسئله مدارند، احساس یکپارچگی در خود می کنند، معمولاً قضاوت ها را به تعویق می اندازند، اهداف شغلی روشن و انتظار عملکرد تحصیلی بالا دارند و نسبت به اهداف استوار خود متعهد هستند (برزونسکی، ۲۰۰۴). به دلیل وجود همین اهداف تحصیلی روشن اهمال کاری تحصیلی کمتری در انجام تکالیف درسی دارند. از سوی دیگر در تبیین نقش سبک هویت هنجاری می توان گفت دانش آموزان با سبک هویت هنجاری در رویارویی با موضوعات هویت و تصمیم گیری ها، با انتظارات و دستورات افراد مهم و گروه های مرجع همنوایی می کنند؛ آن ها ارزش ها و عقاید را بدون ارزیابی آگاهانه می پذیرند و درونی می کنند و تحمل کمی برای رویارویی با موقعیت های جدید و مبهم دارند (قاسم پور و همکاران، ۱۳۹۶). دانش آموزان با سبک هویت هنجاری ارزش ها و ملاک های دیگران را درونی می کنند، احتیاج به سازمان دهی بیرونی دارند، تمایل به اطلاعاتی دارند که مطابق با ارزش ها و باورهایشان است. ذهنی بسته دارند (موناکیس^۱ و همکاران، ۲۰۱۷). از آنجایی که دانش آموزان دارای سبک هویت هنجاری ذهنی بسته نسبت به مسائل دارند در انجام تکالیف درسی انعطاف پذیری نداشته و در دوران شیوع بیماری هایی مانند کرونا و ویروس که آموزش ها مجازی است اهمال کاری بیشتری از خود بروز می دهند.

همچنین افراد دارای سبک هویت سردرگمی / اجتنابی در همه موارد تعلل زیادی دارند و تا حد ممکن سعی دارند از پرداختن موضوعات هویت و تصمیم گیری اجتناب کنند؛ اگر این تعلل طولانی مدت باشد تقاضای موقعیتی و محیطی باعث واکنش های رفتاری در آن ها می شود (قاسم پور و همکاران، ۱۳۹۶). افراد دارای سبک هویت سردرگم / اجتنابی از راهبردهای هیجان مدار استفاده کرده و از موقعیت تصمیم گیری اجتناب می کنند و تصمیم گیری هایشان را با تعلل و تأخیرهای طولانی انجام می دهند و منبع کنترل بیرونی دارند (امتیاز و نکوی^۲، ۲۰۱۲، به نقل از زارعی و غیبی، ۱۳۹۷). سبک اجتنابی / سردرگم با دو سبک دیگر متفاوت است و در واقع سمبل برخورد طفره آمیز و مسامحه در مشکلات است؛ راهبردی است متمرکز بر هیجان که با سطح پایینی از تعهد، اعتماد به نفس و بی ثباتی خودپنداره همراه است. این افراد معمولاً توجه کمی به آینده یا نتایج طولانی مدت انتخاب هایشان دارند (بهارلو و همکاران، ۱۳۹۴). از آنجایی که یکی از ویژگی های دانش آموزان سردرگم تعلل ورزی و اهمال کاری در تصمیم گیری هاست منطقی است که آنان اهمال کاری تحصیلی بیشتری در انجام تکالیف درسی داشته باشند.

در تبیین ویژگی های شخصیتی هگزاکو بر اهمال کاری تحصیلی می توان گفت که در مدل هگزاکو برای صفت صداقت - فروتنی جلوه ای از صفت انصاف را در تعاملات اجتماعی به تصویر می کشد که در رفتار جوانمردانه و همکاری با دیگران حتی زمانی که شخص توانایی بهره کشی از دیگران بدون ترس از انتقام را دارد، نمود پیدا می کند (اشتون و لی، ۲۰۰۷). همچنین صداقت - فروتنی

1. Monacis

2. Imtiaz & Naqvi

شامل ویژگی های چون صداقت، عدالت، اجتناب از حرص، دوری از طمع و اجتناب از نادانی است و به عنوان گرایش به عدل، انصاف و منصفانه برخورد کردن با دیگران توصیف شده است (لی و اشتون، ۲۰۲۰ ب). در صداقت و فروتنی ویژگی های چون حرص^۱، تکبر^۲ و خجالت^۳ وجود ندارد (کلینلوگل^۴ و همکاران، ۲۰۱۸) و پیش بینی کننده رفتارهای جامعه پسند بوده و چنین افرادی که سطح بالاتری از صداقت-فروتنی در آنها وجود دارد بیشتر به دیگران اعتماد کرده و اعتماد بین فردی بیشتری وجود دارد (پفاتیچر و بوهم^۵، ۲۰۱۸). به دلیل اعتماد بین فردی در افراد صادق و فروتن، در هنگام حل مسائل و انجام تکالیف درسی این دانش آموزان از دیگران کمک گرفته و کمتر اهمال کاری تحصیلی را تجربه می کنند. در صفت هیجان پذیری، ویژگی هایی همچون ترس^۶، اضطراب^۷، وابستگی^۸ و احساساتی بودن^۹ در بر می گیرد (اشتون و همکاران، ۲۰۱۴). ترس در این صفت شخصیتی به عنوان تمایل به تجربه ترس تعریف شده است (لی و اشتون، ۲۰۲۰ الف). هیجان پذیری هم شامل ویژگی هایی است که از نظر اجتماعی پسندیده است، مانند احساساتی بودن و هم ویژگی هایی که جامعه پسند نیست، مانند اضطراب. از سوی دیگر، افراد هیجان پذیر ترجیح می دهند مدام فعالیت های خود را تغییر دهند و از راه تجربه های مهیج انگیزندگی خود را افزایش دهند (زمانی فروشانی و همکاران، ۱۳۹۵). دانش آموزان هیجان پذیر به دلیل مضطرب بودن در انجام تکالیف بیشتر اهمال کاری تحصیلی را تجربه می کنند.

برون گرایی به عنوان گرایش افراد به درگیر شدن در تعاملات اجتماعی و لذت بردن از آن تعریف شده است. افراد برون گرا ممکن است به طور فعال با دیگران رابطه دارند و در جستجوی دوستی با دیگران بوده و مشارکت بیشتری در فعالیت های اجتماعی دارند (کاستا و مک کری، ۱۹۸۰؛ به نقل از بوکر^{۱۰} و همکاران، ۲۰۲۰). همچنین برون گرایی با ویژگی های همچون مثبت بودن، جرات طلبی و پرنرژی بودن فرد (دستجردی، فرزاد و کدیور، ۱۳۹۰)، اجتماعی بودن، احساسی بودن و صمیمی بودن با افراد (بری^{۱۱} و همکاران، ۲۰۰۷)، مردم آمیزی (احمدی، ۱۳۹۱)، فعال و به دنبال هیجان و تحریک (کاستا و مک کری، ۲۰۱۱)، خونگرم و شادکام توصیف شده است (شفیعی و زارع، ۱۳۹۱). برون گرایی باعث می شود دانش آموزان به دلیل اجتماعی تر بودن نسبت به دیگران در حل مسائل درسی از دیگران کمک بگیرند و به همین دلیل و کمتر اهمال کاری تحصیلی را تجربه می کنند. گشودگی نسبت به تجربه به عنوان تمایل افراد برای تجربه موقعیت های جدید تعریف شده است (بوکر و همکاران، ۲۰۲۰). ویژگی شخصیتی گشودگی نسبت به تجربه به تمایل فرد برای کنجکاوی، انعطاف پذیری و خردورزی اطلاق می شود. وقتی ویژگی گشودگی نسبت به تجربه در فرد قوی باشد، می تواند بر گستره روابط اجتماعی، فراهم نمودن زمینه های رشد شخصی و خوش بینی اثر گذاشته، با ارضای نیازهای اساسی

1. greedy
2. conceited
3. pretentious
4. Kleinlogel
5. Pfattheicher & Böhm
6. fearfulness
7. anxiety
8. dependence
9. sentimentality
10. Buecker
11. Berry

روان‌شناختی، ابعاد مختلف فردی را تحت تأثیر قرار دهد و سبک عملکرد بهتر فرد در شغل و تحصیل و رشد باورهای خودکارآمدی در فرد گردد (دستجردی و همکاران، ۱۳۹۰). مقبولیت با صفاتی همچون بخشودگی^۱، ملامت^۲، انعطاف‌پذیری^۳ و صبوری^۴ توصیف شده است که در آن بخشودگی به‌عنوان تمایل فرد برای بخشیده شدن افرادی که به آن آسیب و صدمه زده‌اند و ملامت به‌عنوان گرایش افراد به نرمی برخورد و رفتار کردن با دیگران اشاره دارد. انعطاف‌پذیری به‌عنوان تمایل فرد به سازش و همکاری با دیگران تعریف شده است و صبوری به‌عنوان تمایل فرد به آرام ماندن و عصبانی نشدن در موقعیت‌های مختلف توصیف شده است (اشتون و همکاران، ۲۰۱۴). به علت وجود صفت صبوری در دانش‌آموزان مقبول آنان برای انجام تکالیف درسی خود مدیریت زمان داشته و به همین دلیل و کمتر اهمال‌کاری تحصیلی را تجربه می‌کنند.

همچنین مقبولیت به‌عنوان به‌گرایش افراد به همسان بودن با دیگران است. افراد با ویژگی مقبولیت، قابل‌اعتماد، روراست، نوع‌دوست، مهربان و دارای خصیصه از خودگذشتگی، پیرو، متواضع و فروتن و خوش‌قلب هستند. افراد مقبول معمولاً هدایت‌کنندگان تیم‌ها بوده برای تدریس و امور روانشناسی، مشاوره، کارها و فعالیت‌های اجتماعی مناسب هستند. این افراد در پی ایجاد سازگاری و راحت کنار آمدن با افراد هستند و معمولاً از مباحث اختلاف‌زا اجتناب می‌ورزند (دستجردی و همکاران، ۱۳۹۰). ویژگی شخصیتی وظیفه‌شناسی از دیگر صفات شخصیتی هگزاگو است که به تمایل فرد برای منظم بودن، پیشرفت‌مداری و منطقی بودن اطلاق می‌شود (دستجردی و همکاران، ۱۳۹۰). وظیفه‌شناسی که شامل دو توانایی کنترل تکانه‌ها و تمایلات همراه با استفاده از طرح و برنامه در رفتار برای رسیدن به اهداف است، به طراحی، سازماندهی و اجرای وظایف اشاره دارد (سلمانی و همکاران، ۱۳۹۳). افراد وظیفه‌شناس افرادی قابل‌اطمینان، مسئولیت‌پذیر و هدف‌گرا هستند و شاخص اصلی آن در افراد نظم درونی (منضبط بودن) است که ممکن است به علت پاداش‌های محیطی باشند؛ یعنی افرادی که سازگار و وظیفه‌شناس هستند، تقویت‌کننده‌های مثبت بیشتری را از دیگران دریافت می‌کنند و لذا بهزیستی ذهنی بالاتری را تجربه کنند (فوجیتا^۵ و همکاران، ۱۹۹۱؛ به نقل از دستجردی و همکاران، ۱۳۹۰). از آنجایی که دانش‌آموزان وظیفه‌شناس نسبت به تکالیفی که به آنان داده می‌شود احساس تعهد می‌کنند و کمتر اهمال‌کاری تحصیلی را تجربه می‌کنند.

یکی از مهم‌ترین محدودیت‌های این پژوهش انجام آن بر روی دانش‌آموزان دختر دوره متوسطه شهر تهران بود. همچنین اجرای میدانی آن در دوران شیوع کرونا و ویروس و به‌صورت آنلاین بوده است که این امر تنها دانش‌آموزانی را قادر به شرکت در پژوهش و پاسخگویی به سؤالات می‌کرده است که به اینترنت دسترسی داشته‌اند. در این پژوهش از پرسشنامه خود سنجی استفاده شده است و ممکن است در روند جمع‌آوری اطلاعات خطایی رخ داده باشد که این خطا ممکن است ناشی از پاسخگویی با صرف زمان اندک‌تر و یا پاسخگویی غلط و با سوگیری باشد و درنهایت موجب انحراف نتایج مطالعه شود که البته این محدودیت‌ها می‌تواند

1. forgivingness

2. gentleness

3. flexibility

4. patience

5. Fujita

خارج از اختیار پژوهشگر محسوب شوند. در این مطالعه به علت کمبود وقت و همچنین ملاحظات اخلاقی و قانونی صرفاً به داده‌های پرسشنامه‌ای اتکا شد و از سایر منابع اطلاعاتی همچون مصاحبه که می‌توانست مفید باشد استفاده نشد. بر مبنای نتایج به‌دست آمده از این مطالعه، پیشنهاد می‌شود که در پژوهش‌های آتی نقش متغیرهایی دیگر مانند ویژگی‌های شخصیتی زاگرمین-کلمن، سبک‌های دل‌بستگی و غیره، در پیش‌بینی اهمال‌کاری تحصیلی ناشی از آموزش مجازی موردبررسی قرار گیرند. یافته‌های پژوهش حاضر، در یک طرح توصیفی از نوع همبستگی به‌دست آمده‌اند و استنباط علی از آن‌ها امکان‌پذیر نیست؛ در واقع پیش‌بینی‌کننده‌ها در بهترین حالت، همبسته‌های اهمال‌کاری تحصیلی هستند نه علت آن. استفاده از مطالعات طولی و سایر روش‌های تحقیق (ترکیبی شامل کیفی و کمی) می‌تواند برای بررسی این مطالعه سودمندتر باشد. به این صورت که پیشنهاد می‌گردد با استفاده از یک مطالعه کیفی به بررسی عوامل مؤثر بر اهمال‌کاری تحصیلی دانش‌آموزان دختر دوره متوسطه پرداخته شود. بر اساس نتایج به‌دست آمده می‌توان دستاوردها این پژوهش را در سطح عملی مطرح کرد. به این صورت که از یافته‌های این پژوهش می‌توان در جهت تدوین برنامه‌ها و مداخلات درمانی مانند درمان‌های شناختی-رفتاری و کاهش استرس مبتنی بر ذهن‌آگاهی و غیره در سازمان‌های ذی‌ربط مانند مراکز مشاوره و خدمات روان‌شناختی وابسته به آموزش و پرورش برای بهبود و کاهش اهمال‌کاری تحصیلی در دوران کرونا کمک شود. همچنین به مشاوران و روان‌شناسان بالینی پیشنهاد می‌شود در غربالگری‌های خود در مراکز مشاوره از این یافته‌ها استفاده کنند. به این صورت که می‌توان با اجرای پرسشنامه‌های سبک‌های هویت و ویژگی‌های شخصیتی هگزاکو در شناسایی پرسنل درمان دانش‌آموزان مستعد اهمال‌کاری تحصیلی در دوران کرونا و سایر مشکلات تحصیلی آن استفاده کرد.

منابع

- احمدی، محمد سعید. (۱۳۹۱). رابطه بین ویژگی‌های پنج‌عاملی شخصیتی و هوش هیجانی در دانشجویان دختر و پسر دانشگاه آزاد اسلامی میانه. *فصلنامه دانش و پژوهش در روانشناسی کاربردی*، ۱۳(۲)، ۴۵-۵۵.
- اکبری، بهمن؛ خوش‌چین گل، نورا؛ نادری‌فر، نسرین؛ و موسی‌زاده، نصیبه. (۱۳۹۸). مقایسه تنظیم شناختی هیجانی و سبک‌های هویتی در نوجوانان بزه‌کار و غیر بزه‌کار. *مجله سلامت اجتماعی*، ۶(۲)، ۲۲۷-۲۳۵.
- البرزی، محبوبه؛ خوشبخت، فریبا؛ و دورودی، روقیه. (۱۳۹۸). رابطه میزان استفاده از بازی‌های رایانه‌ای با اهمال‌کاری تحصیلی: نقش واسطه‌گری جهت‌گیری هدف در دانش‌آموزان مقطع ابتدایی. *فصلنامه تحقیقات فرهنگی ایران*، ۱۲(۱)، ۱۰۹-۱۲۹.
- بهارلو، مهری؛ کلانتر کوشه؛ سیدمحمد؛ و مهاجر، یحیی. (۱۳۹۴). مقایسه سبک‌های هویتی در میان زنان متعهد و غیرمتعهد شهر تهران. *پژوهشنامه زنان*، ۶(۱۴)، ۳۷-۵۰.
- پورابراهیم، تقی؛ حیدری، جعفر؛ و خوش‌کنش، ابوالقاسم. (۱۳۹۰). رابطه شیوه‌های فرزندپروری با سبک‌های هویت‌یابی و گرایش به مشاغل در نوجوانان. *فصلنامه علمی و پژوهشی مشاوره شغلی و سازمانی*، ۳(۸)، ۱۱-۲۴.
- دستجردی، رضا؛ فرزاد، ولی‌اله؛ و کدیور، پروین. (۱۳۹۰). نقش پنج عامل بزرگ شخصیت در پیش‌بینی بهزیستی روان‌شناختی، *مجله علمی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند*، ۱۸(۲)، ۱۲۶-۱۳۳.
- رحمانی ملک‌آباد، مهدی؛ فرخی، نورعلی؛ و آقابگی، جلال. (۱۳۹۴). هنجاریابی و کفایت شاخص‌های روانسنجی سیاهه ۶ عاملی شخصیت هگزاکو در دانشجویان ایرانی، *فصلنامه روانشناسی تربیتی*، ۱۱(۳۸)، ۸۵-۶۷.

- رسولی، زهرا. (۱۳۹۹). رابطه نارضایتی از تصویر بدنی و ناگویی هیجانی با اعتیاد به تلفن های هوشمند نوجوانان. نشریه علمی رویش روانشناسی، ۹(۸)، ۶۳-۷۰.
- زارعی، حیدرعلی؛ و غیبی، اکرم. (۱۳۹۷). پیش بینی اعتیاد به اینترنت بر اساس هیجان خواهی و سبک های هویت در دانش آموزان. مجله روانشناسی و روانپزشکی شناخت، ۵(۳)، ۵۳-۶۵.
- زارعی، لیلیا؛ و خشوعی، مهدیه سادات. (۱۳۹۵). رابطه اهمال کاری تحصیلی با باورهای فراشناختی، تنظیم هیجان و تحمل ابهام در دانشجویان. فصلنامه پژوهش و برنامه ریزی در آموزش عالی، ۲۲(۳)، ۱۱۳-۱۳۰.
- زمانی فروشانی، شهلا؛ فنوتی، سارا؛ نجف لوی ترکمانی، زهرا؛ و شریفی، طیبه. (۱۳۹۵). الگوی ساختاری رابطه متغیرهای شخصیتی هگزاگو و شادکامی: بررسی نقش واسطه ای سبک های اسنادی. فصلنامه روش ها و مدل های روان شناختی، ۷(۲۴)، ۷۱-۹۱.
- سلمانی، بهزاد؛ حسنی، جعفر؛ و آریانا کیا، المیرا. (۱۳۹۳). بررسی نقش صفات شخصیتی (وظیفه شناسی، سازگاری و هیجان خواهی) در رفتارهای پرخطر. مجله علمی و پژوهشی تازه های علوم شناختی، ۱۶(۱)، ۱-۱۰.
- سلیمی، هادی؛ حاجعلیزاده، کبری؛ عامری سیاهویی، مجتبی؛ و بهدوست، پریسا. (۱۴۰۰). نقش میانجی استرس کرونا در رابطه بین اعتیاد به اینترنت با تعارضات و خشونت زناشویی و خانوادگی. فصلنامه فرهنگ مشاوره و روان درمانی، ۱۲(۴۵)، ۹۵-۱۱۶.
- سواری، کریم. (۱۳۹۰). ساخت و اعتباریابی آزمون اهمال کاری تحصیلی. فصلنامه علمی و پژوهشی اندازه گیری تربیتی، ۵(۲)، ۱۱۱-۹۷.
- سواری، کریم. (۱۳۹۲). رابطه ساده و چندگانه تبهرگرایی و رویکردگرایی با اهمال کاری تحصیلی، دوفصلنامه شناخت اجتماعی، ۲(۳)، ۴۳-۵۱.
- سوری نژاد، محسن؛ فرهادی، مهران؛ و کردنوقایی، رسول. (۱۳۹۴). تبیین اهمال کاری تحصیلی دانش آموزان بر اساس ویژگی های شخصیتی و سبک های فرزندپروری. فصلنامه خانواده و پژوهش، ۱۲(۴)، ۷-۲۶.
- شفیع، حسن؛ و زارع، حسین (۱۳۹۱). رابطه برون گرایی - درون گرایی و سوگیری توجه به چهره های هیجانی در نوجوانان. پژوهش های علوم شناختی و رفتاری، ۲(۱)، ۹-۲۶.
- طهماسب زاده شیخلار، داود؛ و صادق پور، مهدی. (۱۳۹۸). تأثیر شبکه های اجتماعی بر اهمال کاری تحصیلی با نقش واسطه ای راهبردهای یادگیری خودتنظیمی در بین دانش آموزان. فناوری آموزش، ۱۴(۲)، ۵۱۱-۵۲۰.
- قاسم پور، فاطمه؛ عظیمی، مریم؛ ثناگو، اکرم؛ و مبصری، علی اکبر. (۱۳۹۶). بررسی رابطه بین سبک های هویت و انگیزه پیشرفت در دانش آموزان دوره متوسطه شهرستان ساری. مجله علمی پژوهان، ۱۶(۲)، ۴۶-۵۲.
- قره آغاجی، سعید؛ واحدی، شهرام؛ فتحی آذر، اسکندر؛ و ادیب، یوسف. (۱۳۹۸). تبیین اهمال کاری تحصیلی دانش آموزان متوسطه: یک مطالعه نظریه زمینه ای. پژوهش در برنامه ریزی درسی، ۱۶(۶۰)، ۱۹۳-۱۷۳.
- قناعتی کاشانی، جمیله؛ شکرگزار، علیرضا؛ و همتی راد، گیتی. (۱۳۹۹). نقش ممیزی سبک های هویت در تشخیص استفاده آسیب زا از اینترنت در دانش آموزان؛ تحلیل تابع تشخیصی. مجله پیشرفت های نوین در علوم رفتاری، ۵(۴۲)، ۱۱-۲۰.

- کرمی، ناهید؛ امینی، ناصر؛ بهروزی، محمدغ و جعفری نیا، غلامرضا. (۱۳۹۹). پیش‌بینی تحمل پریشانی بر اساس سیستم های مغزی- رفتاری، ویژگی های شخصیتی هگزاکو و انزوای اجتماعی در افراد وابسته به مواد مخدر. *فصلنامه علمی اعتیادپژوهی*، ۱۴(۵۸)، ۲۹۰-۲۶۵.
- مصباحی، الهام؛ امیری مجد، مجتبی؛ قمری، محمد؛ و بزازیان، سعیده. (۱۳۹۸). تدوین مدلی برای پیش‌بینی نشانگان ضربه عشقی در دانشجویان بر اساس ویژگی های شخصیتی، طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه و کیفیت روابط دلبستگی. *مجله روانپزشکی و روانشناسی بالینی ایران*، ۲۵(۱)، ۴۲-۵۵.
- میرعرب رضی، رضا؛ و جعفری، علی. (۱۳۹۴). پیش‌بینی اهمال‌کاری تحصیلی بر اساس مهارت‌های ارتباطی و سبک‌های هویت دانش‌آموزان. *دو فصلنامه راهبردهای شناختی در یادگیری*، ۳(۴)، ۵۵-۶۹.
- هاتف نیا، فاطمه، درتاج، فریبرز؛ علی پور، احمد؛ و فرخی، نورعلی. (۱۳۹۸). تاثیر اهمال کاری تحصیلی بر بهزیستی روان‌شناختی: نقش‌های واسطه‌ای شناور بودن، عواطف مثبت -منفی و رضایت از زندگی. *پژوهش های روانشناسی اجتماعی*، ۹(۳۳)، ۷۶-۵۳.
- هاشمی، زهره، عینی، ساناز؛ و تقوی، رامین. (۱۳۹۹). بررسی نقش تعدیل‌کننده هوش معنوی در رابطه بین ابعاد شخصیتی هگزاکو و تنیدگی تحصیلی دانش‌آموزان. *مجله علوم روان‌شناختی*، ۱۹(۸۸)، ۴۵۱-۴۶۱.
- ویسی، سعید؛ و دلقلندی، علیرضا. (۱۳۹۸). نقش ممیزی ویژگی‌های شخصیتی در تشخیص دانش‌آموزان دارای اعتیاد به اینترنت (آزمون سه مدل شخصیتی کاستا-مک کری، هگزاکو و جایگزین زاگرن-کلمن). *پیشرفت‌های نوین در علوم رفتاری*، ۴(۳۸)، ۱-۳.
- Ashton, M. C., & Lee, K. (2007). Empirical, theoretical, and practical advantages of the HEXACO model of personality structure. *Personality and social psychology review*, 11(2), 150-166.
- Ashton, M. C., & Lee, K. (2009). The HEXACO-60: A short measure of the major dimensions of personality. *Journal of personality assessment*, 91(4), 340-345.
- Ashton, M. C., & Lee, K. (2019). Religiousness and the HEXACO personality factors and facets in a large online sample. *Journal of personality*, 87(6), 1103-1118.
- Ashton, M. C., Lee, K., & De Vries, R. E. (2014). The HEXACO Honesty-Humility, Agreeableness, and Emotionality factors: A review of research and theory. *Personality and Social Psychology Review*, 18(2), 139-152.
- Barbosa-Camacho, F. J., Miranda-Ackerman, R. C., Vázquez-Reyna, I., Jimenez-Ley, V. B., Barrera-López, F. J., Contreras-Cordero, V. S., & Cortes-Flores, A. O. (2020). Association between HEXACO personality traits and medical specialty preferences in Mexican medical students: a cross-sectional survey. *BMC psychology*, 8(1), 1-9.
- Berry, C. M., Ones, D. S., & Sackett, P. R. (2007). Interpersonal deviance, organizational deviance, and their common correlates: A review and meta-analysis. *Journal of Applied Psychology*, 92, 410-424.
- Berzonsky, M. D. (2004). Identity style, parental authority, and identity commitment. *Journal of Youth and adolescence*, 33(3), 213-220.
- Berzonsky, M. D. (2008). Identity formation: The role of identity processing style and cognitive processes. *Personality and Individual Differences*, 44(3), 645-655.
- Berzonsky, M. D., Soenens, B., Luyckx, K., Smits, I., Papini, D. R., & Goossens, L. (2013). Development and validation of the revised Identity Style Inventory (ISI-5): Factor structure, reliability, and validity. *Psychological assessment*, 25 (3), 893.

- Buecker, S., Maes, M., Denissen, J. J., & Luhmann, M. (2020). Loneliness and the Big Five Personality Traits: A Meta-analysis. *European Journal of Personality*, 34(1), 8-28.
- Costa, P. T., & McCrae, R. R. (2011). The five-factor model, five-factor theory, and interpersonal psychology. *Handbook of interpersonal psychology: Theory, research, assessment, and therapeutic interventions*, 91-104.
- Da Silva, M. L., Rocha, R. S. B., Buheji, M., Jahrami, H., & Cunha, K. D. C. (2021). A systematic review of the prevalence of anxiety symptoms during coronavirus epidemics. *Journal of Health Psychology*, 26(1), 115-125.
- De Vries, R. E., Pronk, J., Olthof, T., & Goossens, F. A. (2020). Getting Along and/or Getting Ahead: Differential HEXACO Personality Correlates of Likeability and Popularity among Adolescents. *European Journal of Personality*. 34(1), 245-261.
- Giwa, A. L., Desai, A., & Jagoda, A. (2020). Novel coronavirus COVID-19: an overview for emergency clinicians. *Emerg Med Pract*, 22(2), 1-21.
- Jiang, M., Mu, J., Shen, S., & Zhang, H. (2021). COVID-19 with preexisting hypercoagulability digestive disease. *Frontiers in Medicine*, 7(1), 1-10.
- Kaur, M., & Tung, S. (2019). Cognitive Reasoning Processes and Identity Achievement: Mediating Role of Identity Processing Styles. *Pakistan Journal of Psychological Research*, 457-476.
- Kleinogel, E. P., Dietz, J., & Antonakis, J. (2018). Lucky, Competent, or Just a Cheat? Interactive Effects of Honesty-Humility and Moral Cues on Cheating Behavior. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 44(2), 158-172.
- Lee, K., & Ashton, M. C. (2020 a). HEXACO Model of Personality Structure, The. *Encyclopedia of Personality and Individual Differences*, 1932-1936.
- Lee, K., & Ashton, M. C. (2020 b). Sex differences in HEXACO personality characteristics across countries and ethnicities. *Journal of Personality*.
- Li, L., Gao, H., & Xu, Y. (2020). The mediating and buffering effect of academic self-efficacy on the relationship between smartphone addiction and academic procrastination. *Computers & Education*, 159(1), 1-10.
- MacInnis, C. C., Boss, H. C., & Bourdage, J. S. (2020). More evidence of participant misrepresentation on Mturk and investigating who misrepresents. *Personality and Individual Differences*, 152, 109603.
- McCrae, R. R., & Costa, P. T. (2004). A contemplated revision of the NEO Five-Factor Inventory. *Personality and individual differences*, 36 (3), 587-596.
- Menzies, R. E., Neimeyer, R. A., & Menzies, R. G. (2020). Death Anxiety, Loss, and Grief in the Time of COVID-19. *Behaviour Change*, 37(3), 111-115.
- Mohan, A., Sen, P., Shah, C., Jain, E., & Jain, S. (2021). Prevalence and risk factor assessment of digital eye strain among children using online e-learning during the COVID-19 pandemic: Digital eye strain among kids (DESK study-1). *Indian Journal of Ophthalmology*, 69(1), 140-152.
- Monacis, L., de Palo, V., Griffiths, M. D., & Sinatra, M. (2017). Exploring individual differences in online addictions: The role of identity and attachment. *International journal of mental health and addiction*, 15(4), 853-868.
- Pfattheicher, S., & Böhm, R. (2018). Honesty-humility under threat: Self-uncertainty destroys trust among the nice guys. *Journal of personality and social psychology*, 114(1), 179.

- Sullivan, B. M., George, A. M., & Brown, P. M. (2021). Impulsivity facets and mobile phone use while driving: indirect effects via mobile phone involvement. *Accident Analysis & Prevention*, 150(1), 1-10.
- Tabachnick, B. G., Fidell, L. S., & Ullman, J. B. (2007). *Using multivariate statistics* (Vol. 5). Boston, MA: Pearson.
- Tam, P. C., Ly, K. M., Kernich, M. L., Spurrier, N., Lawrence, D., Gordon, D. L., & Tucker, E. C. (2021). Detectable severe acute respiratory syndrome coronavirus 2 (SARS-CoV-2) in human breast milk of a mildly symptomatic patient with coronavirus disease 2019 (COVID-19). *Clinical Infectious Diseases*, 72(1), 128-130.
- Volk, A. A., Provenzano, D. A., Farrell, A. H., Dane, A. V., & Shulman, E. P. (2019). Personality and bullying: Pathways to adolescent social dominance. *Current Psychology*, 1-12.
- Xu, J., Sun, G., Cao, W., Fan, W., Pan, Z., Yao, Z., & Li, H. (2021). Stigma, discrimination, and hate crimes in Chinese-speaking world amid Covid-19 pandemic. *Asian journal of criminology*, 1(1), 1-24.
- Yang, C. C., Holden, S. M., & Carter, M. D. (2018). Social media social comparison of ability (but not opinion) predicts lower identity clarity: Identity processing style as a mediator. *Journal of youth and adolescence*, 47 (10), 2114-2128.